

Η ιστορία μας

40
ΧΡΟΝΙΑ

1983 Ιδρύεται ο Σύλλογος για την Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας

1983

Έξι χρόνια μετά την επιστημονική ανακάλυψη ότι αναπαράγονται οι θαλάσσιες χελώνες Καρέττα στη Ζάκυνθο, στις 20 Νοεμβρίου 1983, ιδρύεται το μη κερδοσκοπικό Σωματείο «Σύλλογος για την Προστασία της Θαλάσσιας Χελώνας». Σκοπός του είναι η μελέτη και προστασία των θαλάσσιων χελωνών και των βιοτόπων τους.

Τα ιδρυτικά μέλη είναι 22 και πρώτη πρόεδρος εκλέγεται η Ευγενία Ροΐδου. Αργότερα διατελούν Πρόεδροι οι: Νίκος Χαραλαμπίδης, Δημήτρης Μαργαριτούλης, Νικόλας Ραΐσης, Άννα Μαργαριτούλη, Δημήτριος Δημόπουλος και Θωμάς Αράπης. Το 2008 γίνεται τροποποίηση του καταστατικού και ο Σύλλογος αποκτά το νέο του τίτλο «ΑΡΧΕΛΩΝ».

1984-1985 Έναρξη Προγραμμάτων
Συστηματικής Καταγραφής Φωλιών &
Πρώτες Παρουσιάσεις σε Σχολεία

1984 - 1985

Η εγκατάσταση των πρώτων Ερευνητικών Σταθμών στον Κόλπο του Λαγανά Ζακύνθου και στον νότιο Κυπαρισσιακό Κόλπο (1984) αλλά και λίγο αργότερα στον Λακωνικό Κόλπο (1985), σηματοδοτεί την έναρξη των συστηματικών μακροχρόνιων προγραμμάτων καταγραφής της αναπαραγωγικής δραστηριότητας της χελώνας Καρέττα. Συμμετέχουν κυρίως φοιτητές από Ελληνικά Πανεπιστήμια.

Στα σχολεία της Ζακύνθου ξεκινά το πρόγραμμα Περιβαλλοντικής Αγωγής (1985), που σύντομα θα επεκταθεί σε σχολεία όλης της χώρας για την ενημέρωση των μαθητών σχετικά με τις θαλάσσιες χελώνες και τις απειλές που αντιμετωπίζουν.

1986-1988 Δράσεις Ενημέρωσης του κοινού στις Παραλίες & Πρώτες Συμμετοχές Εθελοντών από το Εξωτερικό

1986 - 1988

Στη σκιά μιας μεγάλης λευκής τέντας ξεκινά το πιλοτικό πρόγραμμα ενημέρωσης τουριστών στον Κόλπο του Λαγανά Ζακύνθου (1986). Τις επόμενες χρονιές αρχίζει η κανονική λειτουργία εποχικών Σταθμών Ενημέρωσης σε Λαγανά (1987) και Γέρακα (1988) Ζακύνθου. Εθελοντές από το εξωτερικό συμμετέχουν για πρώτη φορά στα προγράμματα Ζακύνθου και Κυπαρισσιακού (1987).

Θεσπίζονται τα πρώτα μέτρα αποτροπής της οικοδομικής ανάπτυξης πίσω από τις παραλίες ωτοκίας και ορισμένοι κάτοικοι οδηγούνται σε αντιδράσεις και επιθέσεις εναντίον του Συλλόγου (1986). «Υιοθετήστε μία θαλάσσια χελώνα» είναι ο τίτλος της πρώτης εκστρατείας εξεύρεσης πόρων του Συλλόγου από το κοινό, που αρχίζει να εφαρμόζεται στη Ζάκυνθο (1988).

1989 Εθνικό Δίκτυο για τη Διάσωση Τραυματισμένων Χελωνών & Ταχεία Αναγνώριση Περιοχών Ωοτοκίας

1989

Όλο και συχνότερα βρίσκονται τραυματισμένες χελώνες, γεγονός που οδηγεί στην οργάνωση του Εθνικού Δικτύου Διάσωσης με τη συνεργασία των Λιμενικών Αρχών και του Υπουργείου Περιβάλλοντος. Ο Σύλλογος αρχίζει πιλοτικό πρόγραμμα συνεργασίας με τους ψαράδες του Λακωνικού Κόλπου για την αντιμετώπιση της θνησιμότητας των χελωνών (1989-91).

Παράλληλα ξεκινά το Πρόγραμμα Ταχείας Αναγνώρισης περιοχών ωοτοκίας στη νότια και δυτική Ελλάδα, που περιλαμβάνει παραλίες από την Κέρκυρα μέχρι τη Ρόδο (1989-91). Σκοπός του προγράμματος είναι η καταγραφή αναπαραγωγικής δραστηριότητας της Καρέττα σε περισσότερες περιοχές. Αρχίζει, με την μεσολάβηση του Συλλόγου, η διαδικασία αγοράς γης πίσω από την παραλία Σεκάνια στον Κόλπο του Λαγανά Ζακύνθου από το WWF. Αυτό είναι ένα πρώτο βήμα για την δημιουργία του Θαλάσσιου Πάρκου.

1990-1993 Καταγραφή Ωοτοκίας
Στην Κρήτη & Πρωτοπορία Στην
Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

1990 - 1993

Ανακαλύπτονται νέες παραλίες ωοτοκίας στην Κρήτη και οργανώνονται τα μακροχρόνια προγράμματα συστηματικής καταγραφής στο Ρέθυμνο, τα Χανιά και τον Κόλπο της Μεσσαράς. Οι δράσεις ευαισθητοποίησης αναπτύσσονται με νέους Σταθμούς Ενημέρωσης σε όλες τις περιοχές ωοτοκίας. Αρχίζουν οι παρουσιάσεις στα ξενοδοχεία στη Ζάκυνθο, το Ρέθυμνο και τα Χανιά. Την ίδια χρονιά δημιουργείται η «Βαλίτσα της Χελώνας», το πρώτο περιβαλλοντικό εκπαιδευτικό πακέτο στην Ελλάδα με φωτογραφίες και εκπαιδευτικό υλικό που πηγαίνει σε σχολεία όλης της χώρας. Τα επόμενα χρόνια άλλες τρεις εκπαιδευτικές εκδόσεις θα εμπλουτίσουν το υλικό Περιβαλλοντικής Αγωγής. Το έργο του ΑΡΧΕΛΩΝ αναγνωρίζεται διεθνώς, καθώς ο Σύλλογος βραβεύεται στο Βέλγιο για τη δράση του (Ford Conservation Awards, 1993).

1994 Το Πρώτο Κέντρο Διάσωσης για τις Θαλάσσιες Χελώνες στη Μεσόγειο

1994

Σημείο-σταθμός είναι η έναρξη της λειτουργίας του Κέντρου Διάσωσης Θαλάσσιων Χελωνών στη Γλυφάδα Αττικής, σε συνεργασία με το Δήμο Γλυφάδας, με σκοπό την αποκατάσταση των τραυματισμένων χελωνών από όλη τη χώρα. Μέχρι σήμερα έχει υποδεχτεί πάνω από 1250 χελώνες και έχει καταφέρει να σώσει περισσότερες από 700, που επέστρεψαν στη θάλασσα.

Από την δεύτερη χρονιά της λειτουργίας του Κέντρου αρχίζει η προσέλευση σχολείων στο πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης. Από τότε το έργο των εθελοντών στην περίθαλψη δίνει ένα δυνατό μήνυμα ευαισθητοποίησης σε χιλιάδες μαθητές κάθε χρόνο αλλά και στους επισκέπτες που σιγά σιγά γίνονται περισσότεροι. Την ίδια χρονιά, έρχεται άλλη μία διεθνής βράβευση, αυτή τη φορά από τον μεγαλύτερο τουριστικό οργανισμό της Ευρώπης, την TUI.

1995-1999 Καταγραφές Αναπαραγωγής
στην Κορώνη & Εφαρμογή
Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού σε
Περιοχές Ωοτοκίας

1995 - 1999

Ξεκινάει το πρόγραμμα καταγραφής της αναπαραγωγικής δραστηριότητας στην Κορώνη του Μεσσηνιακού Κόλπου. Ολοκληρώνεται και μπαίνει σε εφαρμογή το Διαχειριστικό Σχέδιο για τις παραλίες ωοτοκίας στην Κρήτη με τη συνεργασία τοπικών αρχών (1995). Αρχίζει εκπόνηση Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης για τη θεσμοθέτηση προστατευόμενης περιοχής στον νότιο Κυπαρισσιακό Κόλπο (1998).

Αρκετά χρόνια μετά την ανακοίνωση των κοινών προτάσεων περιβαλλοντικών οργανώσεων και τοπικών κοινοτήτων για τη δημιουργία Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου στη Ζάκυνθο, εκδίδεται το Προεδρικό Διάταγμα για τη δημιουργία του το 1999. Έτσι γίνεται ένα τεράστιο βήμα για την προστασία της θαλάσσιας ζωής στην Ελλάδα.

2000-2004 Περιβαλλοντικοί Σταθμοί στον Κυπαρισσιακό και Λακωνικό & Αρχίζει το Πρόγραμμα του Αμβρακικού

2000 - 2004

Δημιουργούνται δύο Περιβαλλοντικοί Επιστημονικοί Σταθμοί με έκθεση και χώρο για προβολές: στον Κυπαρισσιακό (Αγιαννάκης) και στον Λακωνικό Κόλπο (Ταξιάρχης). Διαπιστώνεται ότι ο Αμβρακικός Κόλπος αποτελεί σημαντικό τροφικό πεδίο για τις χελώνες (2000) και αρχίζει η παρακολούθηση των χελωνών με δορυφορικούς πομπούς (2002). Παράλληλα αναπτύσσονται δράσεις για τη μείωση της θνησιμότητας των χελωνών από την αλιεία και η ενημέρωση ενισχύεται με το νέο εκπαιδευτικό πακέτο «Ψαράδες και Χελώνες» και τη δημιουργία την πρώτης στην Ελλάδα αυτοκινούμενης έκθεσης με θέμα «Μεσόγειος – Αλιεία - Θαλάσσιες Χελώνες». Στο αναβαθμισμένο Κέντρο Διάσωσης στη Γλυφάδα πραγματοποιείται από το Σύλλογο μεσογειακό σεμινάριο για την περίθαλψη χελωνών με επιστήμονες από πολλές χώρες (2004).

2005–2009 Στο Διεθνές Συμπόσιο
Θαλάσσιων Χελωνών στην Κρήτη &
Οικογενειακός Εθελοντισμός

2005 - 2009

Εγκαινιάζεται ο τρίτος Περιβαλλοντικός Επιστημονικός Σταθμός στο Παγκαλοχώρι Ρεθύμνου (2005). Την επόμενη χρονιά πραγματοποιείται με μεγάλη επιτυχία το 26ο Διεθνές Συμπόσιο Θαλάσσιων Χελωνών στην Κρήτη με συμμετοχή 700 συνέδρων από 76 χώρες. Για πρώτη φορά εφαρμόζεται στο πρόγραμμα του Λακωνικού Κόλπου ο «οικογενειακός εθελοντισμός» (2007) και επεκτείνεται αργότερα στα προγράμματα Ρεθύμνου και Χανίων. Οι περιβαλλοντικές οργανώσεις δίνουν δημοσιότητα στην έλλειψη πόρων για τη διαχείριση του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου και σε αυθαιρεσίες στο χερσαίο χώρο του Πάρκου. Σχεδόν όλες οι σημαντικές περιοχές ωοτοκίας στην Ελλάδα εντάσσονται στο ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000.

2010-2013 Το Πρώτο Ξενοδοχείο με Προδιαγραφές για τις χελώνες & Νέα Περιβαλλοντικά Προβλήματα στις Παραλίες Ωτοκίας

2010 - 2013

Αρχίζει η συστηματική καταγραφή και προστασία φωλιών στην παραλία Ρωμανού Μεσσηνίας σε συνεργασία με την ξενοδοχειακή μονάδα Costa Navarino, που είναι το πρώτο ξενοδοχείο που εφαρμόζει μέτρα για την προστασία των χελωνών από το στάδιο σχεδιασμού του (2010). Οι Περιβαλλοντικές Οργανώσεις δίνουν δημοσιότητα σε παράνομες ενέργειες που διαπιστώνονται στον Κυπαρισσιακό Κόλπο.

Παρατηρείται μεγάλη μείωση του αριθμού των φωλιών στην Κρήτη. Τα επιστημονικά στοιχεία δείχνουν ότι η Ελλάδα φιλοξενεί σχεδόν το 80% των φωλιών της Καρέττα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σχεδόν το 50% των φωλιών στη Μεσόγειο. Στο Κέντρο Διάσωσης Θαλάσσιων Χελωνών κατασκευάζεται θερμαινόμενη μονάδα «εντατικής θεραπείας» για τη συντομότερη ανάρρωση των νοσηλευόμενων χελωνών (2010).

2014-2018 Έρευνα για το Πρόβλημα με τα Πλαστικά & Παρατηρήσεις Μετακινήσεων με Δορυφορικούς Πομπούς

2014 - 2018

Ο Σύλλογος συμμετέχει σε έρευνα για την ανίχνευση πλαστικών στις θαλάσσιες χελώνες, όπου αποδεικνύεται ότι το μέγεθος του προβλήματος είναι αρκετά σοβαρό (2018). Ξεκινάει πρόγραμμα καταγραφής της σπο- ραδικής ωοτοκίας με συμμετοχή του κοινού σε όλη την παράκτια Ελλάδα.

Τοποθετούνται δορυφορικοί πομποί για την παρακολούθηση των μετακινήσεων των θαλάσσιων χελωνών στον Κυπαρισσιακό Κόλπο. Μεγάλη επιτυχία για την προστασία των παραλιών ωοτοκίας αποτελεί η ίδρυση Περιοχής Προστασίας της Φύσης στον Κυπαρισσιακό Κόλπο (2018), όπου τα τελευταία χρόνια παρατηρείται ο μεγαλύτερος αριθμός αναπαραγόμενων Καρέττα στη Μεσόγειο.

Αργότερα, στα Ευρωπαϊκά Βραβεία Natura 2000, το πρόγραμμα του Κυπαρισσιακού αναγνωρίζεται ως ένα από τα καλύτερα προγράμματα προστασίας της φύσης.

2019-2022 Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Καρέττα & Εθελοντές και Φίλοι Βοηθούν στη Διάρκεια της Πανδημίας

2019 - 2022

Ολοκληρώνεται και υιοθετείται επίσημα η μελέτη του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη μακροπρόθεσμη διατήρηση των πληθυσμών της Καρέττα. Σημειώνεται ο αριθμός ρεκόρ των 750 εθελοντών συνολικά στα προγράμματα, και νέες τεχνικές περίθαλψης δίνουν ώθηση στο Κέντρο Διάσωσης(2019). Συνεχίζονται οι δράσεις στη διάρκεια της πανδημίας με τη βοήθεια εθελοντών, φίλων, διεθνών και ελληνικών Οργανισμών, επιχειρήσεων και θεσμικής χρηματοδότησης. Σχολεία από όλη την Ελλάδα συμμετέχουν στις «Διαδικτυακές ξεναγήσεις στο Κέντρο Διάσωσης» (2021).

Στο Κέντρο Διάσωσης ξεκινούν οι εργασίες για τη νέα μονάδα «εντατικής θεραπείας», παρασκευαστήριο τροφής και ηλιακό σύστημα θέρμανσης του θαλασσινού νερού (2022). Ο ΑΡΧΕΛΩΝ συμμετέχει στη δημιουργία του Δικτύου Συνεργασίας των οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στην περίθαλψη άγριων ζώων στην Ελλάδα.

Πέρασαν 40 χρόνια με...

πολλές ώρες περπάτημα, χελώνες που κάνουν φωλιά, νύχτες στην παραλία, ταγκέρες και σήματα, ευθύμετρα, φύλλα δεδομένων, κλωβούς, χελωνάκια,

πολλά μπλουζάκια, αυτοκόλλητα, επιτραπέζια παιχνίδια, εξωλέμβια σκάφη, αυτοκίνητα, δωρεές και υιοθεσίες.

πολλά τηλεφωνήματα, επείγοντα περιστατικά εκθαλασώσεων χελωνών, δεξαμενές για καθάρισμα, χελώνες για τάισμα, χελώνες που σώθηκαν, επέστρεψαν στη θάλασσα ή πέθαναν.

πολλά σχολεία, βιβλία για χρωμάτισμα, σταθμούς ενημέρωσης, παρουσιάσεις σε ξενοδοχεία, εκπαιδευτικές βαλίτσες, αναφορές, κατασκηνώσεις και αποδείξεις.

μεγάλες επιτυχίες, απειλές, κινδύνους, μερικές αποτυχίες, καταγγελίες, δικτύωση, διακρίσεις, προστατευόμενες περιοχές και στρατηγικές για την προστασία της φύσης.

έρευνα, συνεργασίες, ταξίδια, συνέδρια, παρουσιάσεις και διδακτορικά.

την αγάπη και την υποστήριξη πολλών εθελοντών, γιορτές και συνευρέσεις, άπειρες ρομαντικές σχέσεις, μερικούς γάμους, αντιπαραθέσεις, «εχθρότητες» και, αναπόφευκτα, θανάτους.

Μπορούμε να ζήσουμε μαζί

Μεγαλώσαμε και μαζί μας μεγάλωσαν πολλές χιλιάδες εθελοντών και φίλων που πέρασαν από κοντά μας. Καθένας έχει τη δική του ιστορία για το πώς ήρθε στο Σύλλογο και τις χελώνες που συνάντησε, τις μεγάλες Καρέττα και τις άλλες τις Πράσινες με την άσπρη κοιλιά. Όλοι άφησαν ένα λιθαράκι στο δρόμο για να φθάσουμε έως εδώ. Η ιστορία μας έχει αγγίξει πολύ περισσότερους ανθρώπους από όσους φανταζόμαστε. Χάρη στη θέληση, την επιμονή, την υπομονή, την επιρροή, τη συνεισφορά πολλών ανθρώπων και την καλή μας τύχη, ο ΑΡΧΕΛΩΝ έφτασε ως εδώ και από ότι φαίνεται θα συνεχίσουμε το ταξίδι και πιο πέρα. Συνεχίζουμε με ευθύνη και σεβασμό ο ένας στον άλλο, βασισμένοι στη γνώση και την εμπειρία που αποκτήθηκε. Οι θαλάσσιες χελώνες είναι η αφετηρία και η κατεύθυνσή μας και μέσα από αυτές αγγίζουμε τα πολλά κοινωνικά & περιβαλλοντικά προβλήματα του κόσμου.

**Χελώνες
και
άνθρωποι:
μπορούμε
να ζήσουμε
μαζί!**

